

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਸਿਵਲ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਸੇਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਪਟੀਸ਼ਨਰਜ਼

ਬਨਾਮ

ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡਿੰਗ ਇੰਜਨੀਅਰ, ਕੈਨਾਲ, ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦੇਹ

1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2842

21 ਅਪ੍ਰੈਲ 1966

ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ (1873 ਦਾ VIII)-ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 30A- ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਦਾਇਰੇ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ-ਕਿਸੇ ਭੂਮੀ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ-ਕਾਰਵਾਈ ਅਧੀਨ-ਕੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1950 ਮੈਡ. 443.

ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਨਹਿਰ, ਆਦਿ (ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.)

ਵਾਰਿਸ, ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਲ-ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਕਿਸੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਉਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਪਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਜਲਘਰ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ, ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਪਲਾਈ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਫਿਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਅਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਉਕਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਉਸ ਜਲਘਰ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਲਘਰ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦਾ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦਾ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਇਹ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਜਲਘਰ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਕਿ ਉਕਤ ਸਪਲਾਈ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਈ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਛੋਟੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਏ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਆਮ ਮੁੜ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ, ਹੁਕਮ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬੀ.ਐਸ. ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ. ਸ਼ਾਂਤ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਏ.ਐਮ. ਸੂਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਚੰਦ, ਵਕੀਲ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਹੁਕਮ

ਪੰਡਿਤ, ਜੇ. ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਪਿੰਡ ਧੂਲਕੋਟ, ਤਹਿਸੀਲ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ 9 ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਅਤੇ 27 ਜੁਲਾਈ, 1965 ਅਤੇ 16 ਜੁਲਾਈ, 1965, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਸਰਹਿੰਦ ਕੈਨਾਲ ਸਰਕਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ

ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ, ਸਰਹਿੰਦ ਨਹਿਰ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਯੂਲਕੋਟ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਗਭਗ 600 ਘੁਮਾਣ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਉਟਲੈਟ ਨੰਬਰ ਆਰ.ਡੀ. 23678/ਐਲ ਯੂਲਕੋਟ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਟਰੀ ਤੋਂ ਸਿੰਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨੀਮ ਚੰਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4, ਤਹਿਸੀਲ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਚੰਦ ਬਾਜਾ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੀ ਹੱਦ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਆਉਟਲੈਟ ਨੰਬਰ ਆਰਡੀ 25885/ਐਲ ਜੰਡਵਾਲਾ ਮਾਈਨਰ ਤੋਂ ਸਿੰਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। 1961 ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਚੰਦ ਬਾਜਾ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੱਕਦਾਰਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਿੰਡ ਚੰਦ ਬਾਜਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਕਿ ਆਉਟਲੈਟ ਨੰਬਰ ਆਰਡੀ 25885/ਐਲ ਜੰਡਵਾਲਾ ਮਾਈਨਰ ਤੋਂ ਸਿੰਜਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਆਉਟਲੈਟ ਨੰਬਰ ਆਰ.ਡੀ. 23578/ਐਲ ਯੂਲਕੋਟ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਟਰੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ, ਸਿੰਚਾਈ ਚੰਨੂਵਾਲਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਮੇਗਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਵੱਲੋਂ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੱਕਦਾਰਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ। ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਖਰਕਾਰ ਮਾਮਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਕੋਲ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜੂਨ, 1965 ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕੇਸ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਕੀਮ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਨਹਿਰ ਅਤੇ ਡਰੇਨੇਜ ਐਕਟ, 1873 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। 16 ਜੁਲਾਈ, 1965 ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹੁਕਮ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦਾ ਖੇਤਰ ਸਿਰਫ ਆਉਟਲੈਟ ਨੰ. ਆਰ.ਡੀ. 23678/ਐਲ ਯੂਲਕੋਟ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਟਰੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਆਉਟਲੈਟ ਦਾ ਆਕਾਰ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੱਕਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਕਤ ਆਉਟਲੈਟ ਤੋਂ ਸਿੰਜਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ 27 ਜੁਲਾਈ, 1965 ਦੇ ਦੂਜੇ ਸੇਧੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ, ਨਹਿਰੀ ਪਟਵਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 12 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸੇਹਣ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਨਹਿਰ, ਆਦਿ (ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਹਨ-

- (1) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਦਾ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਆਊਟਲੈਟ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਆਊਟਲੈਟ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਉਚਿਤ ਧਾਰਾ ਧਾਰਾ 30A ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਿਆ ਗਿਆ ਖੇਤਰ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 20 ਇੱਕ ਆਮ ਧਾਰਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 30ਏ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ; ਅਤੇ
- (2) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ 1962 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਖੀਰੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਦੀਪ ਚੰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਹਿਲੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 20 ਅਤੇ 30ਏ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

"20. ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਹਿਰ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮੁਨਾਸਬ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਪਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗਾ।

---

(1) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. (1964) 1 ਪੰਜਾਬ.. 665-1964 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 318.

ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਿਨ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਅਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਉਕਤ ਪਾਣੀ ਅਜਿਹੇ ਜਲ-ਮਾਰਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹਿਰੀ-ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਟਰ-ਕੋਰਸ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਦੋਂ ਸੁਪਰਿਨਟੈਂਡਿੰਗ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਉਕਤ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ।

* * * * *
* * * * *

30-ਏ. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਆਪਣੀ ਹੀ ਮਤਾ ਜਾਂ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰੇ, ਅਰਥਾਤ: -

(ਏ) * 1 * * * *

(ਬੀ) ਇੱਕ ਵਾਟਰ-ਕੋਰਸ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਵੰਡ; :

(ਸੀ) * 1 * * * *

(ਡੀ) * 1 * * * *

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਸਕੀਮ, ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲਾਗਤ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਦੀ ਸੇਧ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਦੀ ਦੁਆਰਾ ਸੇਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਉਟਲੈਟ ਦੀ ਥਾਂ, ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਆਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾ।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਲ-ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਕਿਸੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜਨੀਅਰ, ਨਹਿਰ ਆਦਿ (ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.)

ਕਿ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਪਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਸਪਲਾਈ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦਾ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦਾ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੰਜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਫਿਰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਪਲਾਈ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ। ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਊਟਲੈਟ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ, ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਧਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 30ਏ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਜਲ-ਸੰਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਆਮ ਮੁੜ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਨਹਿਰੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। 1, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਊਟਲੈਟ ਨੰਬਰ ਆਰ.ਡੀ. 25885/ਐਲ ਜੰਡਵਾਲਾ ਮਾਈਨਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਆਊਟਲੈਟ ਨੰਬਰ ਆਰਡੀ 23678/ਐਲ, ਯੂਲਕੋਟ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਟਰੀ ਲਈ। ਤਤਕਾਲੀ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਗੋਲੇਵਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ 'ਡਰਾਪ' ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ 'ਰੱਦ' ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ 1961 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ 'ਡਰਾਪ' ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ 1962 ਵਿੱਚ। ਮਾਮਲਾ, ਰਿਟਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਮਰੱਥ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਥਾਰਟੀ. ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਹ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ। ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਇਸ ਲਈ, ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ

ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

#ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਦੁਆਰਾ: ਸਰਵੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ